Organ Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Partii Socjalistycznej

REDAKCJA: Kraków, Rynek Główny 30, Telefony: dzienny 556-53, 585-10, nocny 566-53 Sekretariat czynny w godz. 11—15.

NAPRZÓD

Dziennik Socialistyczny

Cena zł 3

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „WIEDZA"

ADMINISTRACJA: Kraków, Rynek Główny 30. Telefon: 685-10, wewn. 23 Administracja czynna w godzinach 9—16, w soboty od 9—15.

ROK 54 — Kraków, czwartek 5 czerwca 1947 — NR [illegible]

KCZZ w walce ze spekulacją

Szczegóły obrad plenarnego zebrania wewnątrz numeru na str. 3-ciej

Rząd któremu brakuje tylko nazwy:

Szerokie kompetencje Rady Ekonomicznej Niemiec

w oświetleniu amerykańskiego dziennika

NOWY JORK 5. 6. Berliński korespondent „New York Times" Clark omawia na łamach tego dziennika niezwykle szerokie kompetencje, w jakie została wyposażona nowoutworzona dwustrefowa (brytyjsko-amerykańska) niemiecka Rada Ekonomiczna.

Clark pisze, że niemieckiej Radzie Ekonomicznej nie tylko została poddana reglamentacja wszystkich dziedzin życia gospodarczego Niemiec z prawem wydawania dekretów przepisów wykonawczych, określenia sankcji ściągania kar za niewykonanie jej zarządzeń, ale że może ona również mianować dyrektorów poszczególnych działów bez zatwierdzenia rządu wojskowego.

Nadanie takiego prawa niemieckiej Radzie Ekonomicznej nazywa Clark „radykalną zmianą". Zdaniem Clarka niebywale szerokie kompetencje Rady wskazują, że jest ona w istocie rządem zachodnich Niemiec z jednym zastrzeżeniem, że nie wolno jej używać nazwy rządu.

Jest także oczywiste — mówi Clark, że oddanie Radzie władzy ustawodawczej nad głównymi przejawami życia kraju, nadaje jej samo przez się władzę polityczną bez względu czy nazywa się ją władzą polityczną, czy nie.

Dlatego, pisze Clark, należy stwierdzić, że w dniu 10 czerwca, t. zn. z chwilą wejścia w życie deklaracji anglo-amerykańskiej nastąpi polityczne zjednoczenie obu stref.

Clark podaje, że w czasie trwania rokowań generał Clay i jego współpracownicy zapewniali, że stoją wytrwale na swoim stanowisku, a wszystkie ustępstwa i kompromisy czynione są przez Anglików. Tymczasem w wyniku ogłoszenia kompetencji Rady Ekonomicznej okazuje się, że Anglicy niczego nie ustąpili ze swoich żądań i otrzymali wszystko to, czego oni i Niemcy chcieli. Jedyną koncesją brytyjską podkreśla Clark, jest odstąpienie od natychmiastowej socjalizacji Niemiec, ale i to daje się stwierdzić tylko negatywnie, ponieważ zawarte porozumienie nic na ten temat nie mówi.

Zdaniem Clarka z zawartego porozumienia wynika, że na podstawie otrzymanego z Waszyngtonu rozkazu Clay dokonał całkowitej zmiany polityki USA względem Niemiec. Jest widoczne — kończy Clark, że w stosunku do Niemiec USA nie stoją więcej na stanowisku określonym rok temu w przemówieniu sztutgarckim podsekretarza stanu Jamesa Byrnesa.

Posiedzenie Rady Państwa

WARSZAWA 5. 6. (PAP). Na posiedzeniu Rady Państwa, które odbyło się dnia 4 bm. pod przewodnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej, rozpatrywano sprawy wynikające z ustawy o nadzwyczajnych pełnomocnictwach dla rządu w zakresie zwalczania drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym w przedmiocie powoływania społecznej komisji kontroli cen. Rada Państwa zatwierdziła również budżety wojewódzkich związków samorządowych krakowskiego i rzeszowskiego.

Kardynał Griffin w Warszawie

WARSZAWA 5. 6. (SAP). W środę dnia 4 czerwca po południu ekspresem z Paryża przybył do Warszawy kardynał Griffin, arcybiskup Westminsteru.

Przybyłego kardynała powitał na dworcu głównym w Warszawie kardynał Hlond.

Jak wiadomo kardynał Griffin przybył do Polski na zaproszenie głowy kościoła katolickiego kardynała Hlonda.

Nie będzie dewaluacji franka

PARYŻ, 5. 6. (PAP). Jak stwierdza agencja France Presse, premier Ramadier zaprzeczył kategorycznie pogłoskom jakoby rozważano sprawę nowej dewaluacji franka.

Oddzielny traktat z Niemcami wykluczony

Stanowisko brytyjskie w sprawie oświadczenia Vandenberga

LONDYN, 5. 6. W brytyjskich kołach oficjalnych nie zajęto dotychczas stanowiska w sprawie oświadczenia senatora Vandenberga, w którym stwierdza on, że Stany Zjednoczone będą może „będą wkrótce zmuszone" do podpisania odrębnych traktatów pokojowych z Niemcami i Austrią.

Korespondent dyplomatyczny Agencji Reutera, omawiając oświadczenie senatora Vandenberga stwierdza, że jeżeli chodzi o Wielką Brytanię, postanowienia angielsko-radzieckiego układu wykluczają ewentualność podpisania przez nią odrębnego traktatu z Niemcami.

Oddzielny traktat z Austrią mógłby być podpisany, gdyż formalnie ani W. Brytania, ani żadne inne państwo sojusznicze z Austrią wojny nie prowadziło. Traktat z Austrią nie może być wobec tego zaliczony do kategorii traktatów pokojowych w ścisłym tego słowa znaczeniu. Mimo to — zdaniem korespondenta dyplomatycznego agencji Reutera — rząd brytyjski będzie dążył do osiągnięcia porozumienia 4 mocarstw okupacyjnych w sprawie wspólnego podpisania traktatu z Austrią.

Korespondent pisze:

„Ostatnie oświadczenie ministra Bevina na zjeździe Partii Pracy w Margate, wskazuje na to, że polityka brytyjska jest obecnie ściśle związana z koncepcją podpisania pokoju wspólnie przez wszystkie 4 wielkie mocarstwa, czy to z Niemcami, czy też z Austrią".

Dzieci polskie na obczyźnie mają być współczesnymi janczarami

WARSZAWA, 5. 6. Znane są już powszechnie zbrodnicze praktyki niemieckie, zmierzające do wynarodowienia dzieci polskich, zabranych przemocą rodzicom. Jak dotąd, na terenie Niemiec wykryto 5.751 dzieci, co do których jest pewność, że przynależą do narodów sprzymierzonych. W tej liczbie, mieści się 2.511 dzieci polskich.

Obecnie te praktyki, będące nawrotem do metod stosowanych w średniowieczu wobec podbitych narodów, są kontynuowane przez londyńskie koła emigracyjne.

W Afryce, Indiach, Australii oraz innych krajach zamorskich, znalazło podczas wojny schronienie wiele dzieci polskich, które są sierotami, bądź też straciły kontakt ze swymi rodzinami. Dzieci te, przebywały w obozach zbiorowych, w oczekiwaniu na koniec wojny, którby umożliwił przewiezienie ich napowrót do kraju. Kiedy jednak zaistniały teraz warunki dla repatriowania tych najmłodszych obywateli państwa polskiego, emigracyjne czynniki polskie nie cofają się przed użyciem najbardziej cynicznych sposobów, dla zatrzymania tych dzieci na obczyźnie i w konsekwencji ich powolnego wynarodowienia.

Przede wszystkim w skupiskach dzieci polskich „oczyszczono" personel, pozostawiając tylko te osoby, które są bezwzględnie przeciwne powrotowi do kraju.

Dalsze praktyki, prowadzące prosto i nieuchronnie do wynarodowienia naszej młodzieży sięgają również na Daleki Wschód. Opierając się mianowicie na lokalnych prawach poszczególnych państewek indyjskich, w których znajdują się obozy polskich dzieci, „londyńczycy" oddają dzieci te poszczególnym rodzinom hinduskim.

Obok tego, wysyła się transporty dzieci w niewiadomym kierunku, byle tylko usunąć je sprzed oczu władz polskich, zajmujących się repatriacją.

Posiadane informacje wskazują jednak na to, że dzieci polskie wywozi się do niektórych dominiów brytyjskich, a zwłaszcza Australii, gdzie są one adoptowane przez tamtejszych obywateli. Jest oczywiste, że dziecko polskie, które jego właśni rodacy oddali społeczeństwu hinduskiemu czy australijskiemu, zostało tym samym stracone dla naszego narodu.

Czy Marshall wierzy w to co mówi?

Pokojowe zadania misji wojskowych

WASZYNGTON 5. 6. Sekretarz stanu Marshall zaapelował do Kongresu, aby udzielił prezydentowi upoważnienia dla wysyłania misji wojskowych i morskich do krajów zagranicznych, które tego żądają. Marshall oświadczył na komisji wojskowej, że misje te będą miały tylko charakter doradczy i będą liczyły małą ilość osób.

Poza tym Marshall zapewnił, że udzielenie takiej władzy prezydentowi Stanów Zjednoczonych nie będzie sprzeczne z kartą ONZ i służyć będzie interesom Stanów Zjednoczonych. Będzie też zgodne z tradycyjną polityką Stanów Zjednoczonych, pomagania narodom przyjacielskim w utrzymaniu ich niepodległości.

Projekt „wicekróla o zaletach wyjątkowych"

przyjęty życzliwie przez prasę Indii

NEW DELHI 5. 6. (SAP). Prasa hinduska we środę rano komentuje życzliwie projekt lorda Mountbattena. „Hindustan Times", który jest zwykle wyrazem poglądów Partii Kongresowej oświadcza:

„Niezależnie od pewnych luk nie wahamy się twierdzić, że plan ten winien być zaakceptowany. Jest on bowiem ze wszystkich możliwych rozwiązań najbardziej obiektywny i najbardziej życiowy.

Organ Ligi Muzułmańskiej podkreśla, że brytyjscy mężowie stanu zdecydowali, że Indie będą demokratyczne i wyraża podziękowanie dla lorda Mountbattena, którego nazywa wicekrólem o zaletach wyjątkowych.

„Indians News Chronicle" natomiast ma za złe Anglikom, że chcą podzielić Indie, ale uważa, że podział ten bezwątpienia sztuczny będzie jedynie tymczasowy.

O czym mówią w Sztokholmie?

Zgon króla duńskiego

Christian X był symbolem duńskiej woli wolności w ciężkim czasie — pisze naczelny organ partii socjal-demokratycznej Szwecji Morgen-Tidningen Social-Demokraten. Nasz naród duński znajduje się w ciężkiej żałobie i przechodzi ciężką próbę. Nigdy w historii Danii nie posiadał król takiego miejsca w sercu narodu, jak Christian X, który stał się dla całego narodu, dla jego sposobu myślenia i jego nadziei na przyszłość — symbolem.

W ciężkim czasie, który kraj przeżywał od owego brzemiennego dnia 9 kwietnia 1940, był król Christian ośrodkiem, dokoła którego skupiał się duchowy front narodu i jego opór przeciwko uciskowi. Już rano 9 kwietnia zwrócił się on osobiście do ludu i wezwał go, by zajął taką własną postawę. Po okropnej nocy, blady ze zmęczenia i wzruszenia, wyruszył król przez bramę zamkową na swą tradycyjną poranną przejażdżkę konną poprzez ulice stolicy i odpowiadał na pełne powagi pozdrowienia ludności Kopenhagi, uśmiechem dodającym otuchy. Jeden z autorów duńskich pisze, że był on kochany przez wszystkich nie dlatego, że był królem, ale dlatego, że był człowiekiem i wszyscy wiedzieli, że radość obywateli była jego radością, a troska ich była jego troską. Serdeczne i pełne zaufania stosunki, jakie panowały pomiędzy nim a ludem, stawały się coraz mocniejsze w ciągu 30-letniego okresu jego panowania. Gdy wstąpił na tron 14 maja 1912 roku była Dania na drodze ku demokratycznej i owianej duchem społecznym polityki. Socjal-demokracja stawała się samodzielnym politycznym czynnikiem. Król Christian był rozumnym i konsekwentnie konstytucyjnym rządcą. Kiedy w latach 1930 nastąpił t. zw. pochód chłopski i zabarwiona nazistowsko delegacja zażądała od niego zerwania z demokratyczną polityką, odpowiedział spokojnie lecz odmownie: „Jako konstytucyjny monarcha nie mogę pertraktować z nikim innym, jak tylko z legalną reprezentacją ludu".

Przewodniczący duńskiej partii Socjal-demokratycznej, b. minister Opieki Społecznej i poseł do parlamentu Hans Hedtoft pisze w sposób następujący: „okres rządów króla Christiana obejmuje dwie wojny światowe, okupację Danii i jej wyzwolenie. W okresie międzywojennym kraj miał do zwalczenia ciężki kryzys. A jednak tych 35 lat rządów króla Christiana przejdzie do historii jako czas, w którym zbudowana została, wbrew wszelkim przeszkodom i przeciwnościom, lepsza Dania. Lud pracujący patrzy na ten 35-letni okres, jako na okres, w którym zniesiono ostatnie polityczne przywileje i w którym ruch robotniczy doszedł do obywatelskiej równości, do władzy i do poczucia odpowiedzialności za naród. Ten rozwój nie odbył się bez poszczególnych silnych różnic w poglądach pomiędzy królem a ludem. Ale jest rzeczą całkowicie charakterystyczną, że połowa tych lat panowania króla Christiana jest okresem, w którym premierem był socjalista Stauning. Cały lud duński będzie z wdzięcznością pamiętał króla Christiana, jako symbol narodu w czasie złych lat okupacji, będzie pamiętał jego szacunek dla demokracji wiedy, gdy była ona narażona na niebezpieczeństwo przez wrogów zewnętrznych i wewnętrznych. Jego nieugięta postawa w tych ciężkich latach, jego granitowy niewzruszony spokój i jasne spojrzenie oraz trzeźwość sądu stały się drogowskazem dla naszego narodu.

Tak uczcili duńscy i szwedzcy socjaliści pamięć króla, który nakazał razu pewnego zdjąć chorągiew ze swastyką z jednego z duńskich gmachów i zapowiedział, że przyjdzie oficer duński, który zdejmie tę chorągiew. Gdy oficer niemiecki odrzekł, że Duńczyk ten zostanie zastrzelony, król odrzekł spokojnie: „To jest możliwe, ale tym duńskim oficerem będę ja". Niemcy zdjęli chorągiew. Gdy zaś króla zawiadomiono, że będą wprowadzone dla Żydów opaski, król Christian X oznajmił, że on będzie ją też nosił. Opaski nie zostały wprowadzone.

(„Mit Morgen Tidningen", Stokholm).

Protest grecki w Paryżu

PARYŻ, 5. 6. (PAP). Rząd grecki za pośrednictwem swej ambasady w Paryżu dokonał demarche w ministerstwie spraw zagranicznych i ministerstwie spraw wewnętrznych w sprawie pogłosek o rzekomej rekrutacji i szkoleniu na południu Francji brygady międzynarodowej, która miało by walczyć w Grecji.

Sesja Rady Światowej Federacji Związków Zawodowych

PRAGA 5. 6. (PAP). W dniu 3 czerwca rozpoczęła tu pracę kolejna sesja Rady Generalnej Światowej Federacji Związków Zawodowych. W godzinach rannych odbyło się publiczne posiedzenie biura wykonawczego Federacji, w obecności wybitnych działaczy czechosłowackich związków zawodowych, społeczeństwa i prasy.

Nowy zamach terrorystyczny w Palestynie

JEROZOLIMA 5. 6. (SAP). Między Lyddą a Tel Avivem został wysadzony w powietrze pociąg towarowy. Większość wagonów wyleciała z szyn a maszynista odniósł rany. Straty materialne na razie nie są jeszcze znane.

Złoża uranu we Włoszech

RZYM 5. 6. (SAP). Wiercenie próbne w dolinie Po i Emilii wykazały obecność złóż uranu pomiędzy miejscowościami Vomacchio Argenta i Porto Magior. Ponadto w pobliżu Cento di Terrara odkryto źródła naftowe. Poszukiwania odbywają się ze zdwojoną siłą.

Wybory we Włoszech odbędą się jesienią

RZYM 5. 6. (SAP). Powszechne wybory odbędą się we Włoszech dnia 9 listopada jak postanowił premier de Gasperi i przewodniczący Zgromadzenia Konstytucyjnego Umberto Terracini.

Kronika Południowej Polski

Z KRAKOWSKIEGO i RZESZOWSKIEGO

Inauguracja Tygodnia PCK w Jarosławiu

(R) W niedzielę odbyła się w Jarosławiu uroczysta inauguracja „Tygodnia Polskiego Czerwonego Krzyża. W nabożeństwie odprawionym przed kościołem parafialnym na obszernym placu wzięła udział młodzież wszystkich miejscowych szkół średnich, zawodowych i powszechnych i Kół młodzieży PCK. Honorowe miejsca przed ołtarzem zajęli przedstawiciele Władz i Wojska Polskiego. Dalej ustawiły się na placu hufce harcerskie P. W. i PWK. Po nabożeństwie odbył się pochód propagandy ulicami Grodzką i Grunwaldzką, którym kierowali prof. Z. Schingera i przewodn. Kół Młodzieży P. C. K. J. Łączkowska. Na skrzyżowaniu ulic Grunwaldzkiej, Słowackiego, Kraszewskiego i dr. Dietziusa odbyła się defilada, którą odbierali z trybuny, ustawionej obok apteki mgr. Kucharskiego, przedstawiciele władz, szkolnictwa, organiz. społ., W. P. i PCK. Wieczorem odbyło się w teatrze m. Jarosławia przedstawienie rewii „W krainie baśni, piosenki i tańca" w reżyserii prof. Lidii Nartowskiej a w wykonaniu najmłodszych artystów. Piękne to i barwne widowisko, o którego sukcesie pisała z entuzjazmem prasa niemal całej Polski, cieszyło się zasłużonym aplauzem. Przez cały dzień odbywała się zbiórka uliczna na rzecz zasłużonej instytucji, jaką jest PCK, a która ma wytknięty dziś przed sobą tak szlachetny cel, jak zabliźnienie ran, zadanych Ojczyźnie naszej przez wojnę.

Chorzów

W dniu dzisiejszym odbył się w Chorzowie Ogólnopolski Zjazd Tramwajarzy z udziałem delegatów z Warszawy, okręgu śląskiego, Krakowa, Gdańska, Poznania oraz Łodzi. Celem zjazdu było między innymi omówienie spraw, związanych z budową nowego typu wozu tramwajowego. Budowę nowych wozów powierzono Państwowej Wytwórni Wagonów i Mostów w Chorzowie, która otrzymała już szereg zamówień.

Gaz ziemny w Bochni

W gromadzie Siedlec gm. Bochnia-Wieś ukazał się gaz ziemny w czasie przeprowadzania wierceń 24. 5. b. r. Wiercenie zostało doprowadzone na 466 metrów w głąb ziemi. Gaz został poddany analizie przez Dyr. Central. Przem. paliw płynnych w Krakowie. Fakt ukazania się gazu ma wielkie znaczenie gospodarcze dla rozwoju całego powiatu bocheńskiego, to też nie dziwnego, że ludność miejscowa została poruszona wiadomością o pozytywnych wynikach wiercenia.

W chwili obecnej prowadzone są badania w kilku dalszych miejscowościach.

Jarosław

(R) W dniach od 1—15 czerwca br. odbędzie się w Jarosławiu egzamin roczny z wyszkolenia PW i WF i konkurs śpiewu wszystkich hufców PW. Celem zorganizowania rewii odbyła się w Jarosławiu odprawa komendantów hufców, na której omówiono plan doprowadzenia tej dorocznej uroczystości do skutku.

Rzeszów

Energiczna akcja o uzdrowienie handlu

Na zebraniu, zorganizowanym przez Komisję Specjalną na woj. rzeszowskie, delegaci społeczeństwa postanowili, iż do dnia 5 bm. w każdym powiecie woj. rzeszowskiego zorganizowane zostaną społeczne komisje kontrolne do walki ze spekulacją.

Na terenie Rzeszowskiego działać będzie 1.500 kontrolerów, którzy przeszkoleni zostaną do akcji kontroli handlu na specjalnych kursach, organizowanych już we wszystkich powiatach przez Delegaturę Komisji Specjalnej. Związki Zawodowe i partie polityczne przygotowują na terenie wszystkich powiatów odpowiednich ludzi do brygad kontrolnych.

Dzięki energicznej akcji o uzdrowienie handlu wszystkie sklepy w Rzeszowskim zaopatrzyły już towary w ceny i kupcy wywiesili cenniki na widocznym miejscu.

Z dnia

Zmiana firmy

„New York Times" doniósł ostatnio, że w centrum przeszkolenia artylerii przeciwlotniczej armii amerykańskiej — w Port Bliss — zatrudnionych jest obecnie 118 uczonych niemieckich, pracujących nad nowymi sposobami produkcji broni rakietowej. Wśród nich znajduje się również znany wynalazca pocisku V-2, Werner von Braun.

Wojna skończyła się i mogło się wydawać, że rozpocznie się okres pokojowej pracy, pracy mającej zapewnić zaprowadzenie i utrzymanie ogólnoświatowej równowagi. A tymczasem — jak świadczą o tym fakty — imperializm amerykański stanowiący bazę „doktryny Trumana" stara się za wszelką cenę narzucić swój wpływ na dalsze losy trzech kontynentów, i to stara się narzucić go nie przebierając w środkach.

Pomijając sprawę „pożyczek", która tyle miejsca zabrała w prasie naszej i zagranicznej, stosunek Stanów Zjednoczonych, a szczególnie „stanów zjednoczonych kapitalizmu" — do sprawy Niemiec jest tego najlepszym dowodem.

Bo nie tylko planuje się odbudowę tego kraju, jako niezbędnego „warsztatu" Europy, nie tylko występuje się w obronie sprawców niedawnej światowej klęski, ale wykorzystuje się wprost, bezpośrednio, ludzi, którzy stanowili narzędzie zniszczenia hitlerowskich Niemiec do swoich „pokojowych" celów.

Niemieccy uczeni, którzy z całą energią przygotowywali wojnę o „nową Europę" i z taką konsekwencją ją prowadzili w swych laboratoriach — zmienili dzisiaj pracodawcę: imperializm faszystowskich Niemiec — na imperializm kapitalistycznych Stanów Zjednoczonych. Zmiana ta nie wyszła im, sądząc z relacji korespondenta „New York Times" na złe. Prawdopodobnie nie narzekają na nowych „panów". Ale nie mniej szary obywatel Ameryki pyta — i ma prawo pytać: do czego to prowadzi?

ART.

Co piszą inni?

„Robotnik"

Wbrew zapowiedziom niektórych agencji prasowych i wbrew przedwczesnym depeszom o rzekomych porażkach rządu Labour Party na Konferencji tego stronnictwa w Margate, — całkowite zwycięstwo na dorocznej Konferencji Partii Pracy odniósł Bevin. Gdybyśmy mieli wartościować ten fakt, napisalibyśmy, że niestety zwyciężył Bevin gdyż uważamy linię polityczną Zilliacusa, a z pewnymi zastrzeżeniami nawet grupy Grossmana za słuszną, zaś polityka zagraniczna Bevina jest przez nas stale krytykowana.

Ta nasza ocena nie zmienia jednak — powtarzamy, niestety nie zmienia — rzeczywistego stanu rzeczy, to znaczy faktu, że Bevin miał w Margate największe owacje, podczas gdy Zilliacus uzyskał w wyborach do egzekutywy Labour Party zaledwie 5 procent ogólnej liczby głosów.

Te wyniki Konferencji w Margate nie były niespodzianką dla tych wszystkich, którzy znają brytyjski ruch robotniczy, jego konserwatyzm, jego małe zainteresowanie dla zagadnień polityki zagranicznej, jego zaufanie do starych przywódców. Długo więc jeszcze niestety potrwa, aż opozycja Labour Party potrafi przekonać angielskich robotników, że najlepsze osiągnięcia socjalne i najlepsze reformy społeczne mogą być zagrożone przez błędną politykę zagraniczną.

Tym większa odpowiedzialność spada obecnie na min. Bevina. Źle byłoby, gdyby sukcesy jego na Konferencji w Margate przekreśliły ostatnio poczynione przez niego próby polepszenia stosunków ze Związkiem Radzieckim, że od poprawy stosunków brytyjsko-radzieckich zależy pokój światowy z tego zdają sobie sprawę przede wszystkim politycy imperializmu amerykańskiego, przeciwdziałający wszelkimi im dostępnymi sposobami przyjaźni między ZSRR a Anglią.

Choć Zilliacus pozostał w mniejszości, argumentacja jego o konieczności współpracy angielsko-radzieckiej jest nadal słuszna i uzasadniona.

„Świat i Polska"

Ze śmiercią Roosevelta ster Partii Demokratycznej przeszedł w ręce wrogów „Nowego Ładu". Z każdym dniem Partia Demokratyczna traci charakter nadany jej przez FDR. Dziś niewiele już pozostało w niej tego elementu ludowo-postępowego, który przez 12 lat rządów Roosevelta czynił z Partii Demokratycznej rzecznika interesów szarego człowieka. Programowo i społecznie nie ma już zasadniczej różnicy między Demokratami a Republikanami. Układ polityczny Ameryki zbliża się coraz bardziej do układu przed-rooseveltowskiego. Obóz postępu amerykańskiego postradał wskutek tego nie tylko swego przywódcę, ale i organizację polityczną. O tym zaś, by na widowni politycznej pojawiła się trzecia partia — mowy chwilowo nie ma. Dlatego inicjatywa znajduje się w rękach elementów reakcyjnych i imperialistycznych, które mają wielokrotną przewagę techniczną nad swymi przeciwnikami. I dlatego tak trudno przetworzyć nastroje opozycyjne wobec doktryny Trumana w konkretną akcję polityczną. Perypetie Wallace'a niechaj tu będą pouczającym przykładem.

Plenum KCZZ

Płody rolnicze muszą być sprawiedliwie rozdzielone

W dniu 5 bm. rozpoczęły się w Warszawie plenarne obrady Komisji Centralnej Związków Zawodowych.

Zjazd otworzył przewodniczący K. C. Z. Z. tow. Witaszewski, który wygłosił zasadniczy referat o położeniu ekonomicznym klasy robotniczej w obecnej sytuacji.

Tow. Witaszewski zaznaczył, że znajdujemy się w krytycznym momencie, kiedy to wskutek podwyżki cen, spowodowanej spekulacją, płace realne robotników zostały obniżone.— W związku z tym związki zawodowe zwróciły się do Rządu o zastosowanie środków zaradczych przeciw orgii spekulacyjnej. Dwie partie robotnicze, PPR i PPS, ułożyły program, który po zatwierdzeniu przez Sejm stanie się tamą przeciwko zwyżce cen. Dochód warstw pośrednich w chwili obecnej jest nieproporcjonalnie wielki. Z drugiej strony osiągnięcia naszej produkcji wskazują na wzrost wydajności pracy robotnika, którego zarobki realne ciągle się obniżają.

Płace realne rosły od marca do listopada 1946 roku, po tym wskutek nagłej zwyżki cen spadły gwałtownie. Większość towarów produkowanych przez państwo staje się przedmiotem spekulacji, na której pośrednicy zarabiają miliardy złotych.

Uzdrowienie istniejącej sytuacji może nastąpić przez uregulowanie wymiany towarowej i odpowiednią politykę podatkową w stosunku do warstw pośrednich, pozwalająca na uchwycenie prawdziwych ich zarobków. Dotychczas przeciętnie na jednego podatnika wypadało 2 i pół tysiąca złotych podatku miesięcznie. — Ponad 100 tysięcy różnych spekulantów nie płaciło w ogóle żadnych podatków. Wysokość zaś rocznego podatku obrotowego (12 miliardów zł), przypadającego na sektor prywatny, jest zbyt niska w stosunku do olbrzymiej wymiany towarowej.

Na zakończenie tow. Witaszewski sprecyzował dokładnie wytyczne dla walki ze spekulacją, a więc utworzenie: komisji cennikowych, w skład których wchodziliby przedstawiciele związków zawodowych, zaostrzenie kar na spekulantów aż do kary śmierci włącznie, wypracowanie form organizacyjnych dla kontroli cen, utworzenie w zakładach pracy spółdzielni zamkniętych i ustanowienie społecznych inspektorów skarbowych.

Po referacie wywiązała się dyskusja, w której przemawiali przedstawiciele poszczególnych związków zawodowych z terenu. Zabrał również głos sekretarz generalny KCZZ — tow. Kuryłowicz. Tow. Kuryłowicz zwrócił uwagę na pewne trudności aprowizacyjne, jakie spowodować może susza. W związku z tym nasuwa się postulat jak najkorzystniejszego dla klasy pracującej rozwiązania tego zagadnienia, a więc ujęcia przez Rząd monopolu skupu płodów rolniczych i zorganizowania sprawiedliwego ich rozdziału dla całego narodu, przy czym ceny należy podzielić na dwie grupy: niższe dla świata pracy, wyższe dla klasy pośredniej.

W dyskusji zabrał głos również dyrektor Komisji do Walki ze Spekulacją i Szkodnictwem Gospodarczym ob. Jasiński, podkreślając, iż uchwalenie przez Sejm ustawy o walce ze spekulacją jest wielkim sukcesem mas pracujących i niewątpliwie zasługą KCZZ.

Z dziejów niemieckich sądów wojskowych

Morderstwo uznane za ciężką pracę

Tysiące sędziów wojskowych Wehrmachtu uniknęło wszelkich poszukiwań. Rzadkie są wypadki wymierzenia sprawiedliwości — przestępcom „kryjącym się pod fikcyjnym nazwiskiem, podobnie jak i inni przestępcy wojenni".

Jako curiosum podajemy przekład oficjalnego dokumentu w którym sędziowie domagają się racji żywnościowej, według norm przewidzianych dla pracowników fizycznych.

„Dotyczy: zaopatrzenia.

„Centralny trybunał armii znajduje się w warunkach specjalnych. — Sędziowie, urzędnicy, woźni wykonywują funkcje specjalne. W związku z obecną sytuacją wojskową (sic!) muszą oni wypełniać swą służbę poza siedzibą trybunału, gdyż przewód i wykonanie wyroku najczęściej odbywają się w miejscu przestępstwa, poczem natychmiast następuje egzekucja.

W tych warunkach członkowie trybunału często nie są w stanie spożywać posiłków w godzinach normalnych. Muszą oni zarówno we dnie jak i w nocy być przygotowani na wydalenie się.

Praca ich kwalifikuje przeto członków trybunału do zaliczenia do kategorii ciężko pracujących pracowników fizycznych i proszę o przydział racji żywnościowych przewidzianych dla tej kategorii.

Podpisano: Kohler, generał porucznik".

Wszelkie komentarze są zbyteczne.

Tydzień PCK

„Miłuj bliźniego i bliźniemu służ" oto hasło PCK, pod którym odbywa się w całej Polsce, pod protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Najwyższych Dostojników Państwa, tydzień PCK celem zebrania funduszów na dalszą akcję pomocy setkom tysięcy naszych braci

Czy przyczyniłeś się datkiem do ulżenia doli i nędzy tych tysięcy braci, którzy czekają Twej pomocy?

Czy wypełniłeś już przesłaną Ci listę ofiar na PCK i złożyłeś zebraną gotówkę na nasz rachunek czekowy Nr 51.000 w Komunalnej Kasie Oszczędności miasta Krakowa, ul. Szpitalna 15? — Nie zwlekaj! Daj ile możesz!

Komunikaty Partyjne

W sobotę t. j. dnia 7 czerwca o godz. 14-tej odbędzie się zebranie Komitetu PPS przy Zarządzie Miejskim w Gmachu PPS — Rynek Gł. Nr. 30 II piętro, pokój Nr. 52.

Referat polityczny wygłosi tow. poseł dr Drobner.

Referat samorządowy wygłosi tow. poseł wiceprezydent Nowicka.

Uprasza się o liczne i punktualne stawiennictwo.

Miejski Komitet PPS zawiadamia, że wykupił bilety na sztukę „Dewaluacja Klary" do Starego Teatru na dzień 11 czerwca 1947 na godzinę 19.15 oraz na sztukę „Pan Damazy" na dzień 14 czerwca do Teatru Słowackiego na godzinę 15.30.

Bilety do nabycia w pokoju Nr 11 na „Dewaluację Klary" dnia 8 bm., a na „Pan Damazy" 9 bm.

* * *

W sobotę dn. 7 czerwca 1947 r. o godz. 10-tej rano odbędzie się w Powiatowym Komitecie PPS w Krakowie odprawa przewodniczących i sekretarzy Miejscowych, Gromadzkich, Miejskich i Gminnych Komitetów PPS pow. Krakowskiego.

Krwawe widmo pacyfikacji w procesie konfidenta gestapo

(S) Przed Sądem Specjalnym stanął 29-letni Alojzy Steller, oskarżony o przynależność do VD i działanie na szkodę obywateli państwa polskiego.

Pewnego dnia urzędnik pocztowy St. Krzyżanowski, stwierdził w podsłuchu, i dał natychmiast znać do proboszcza parafii Luborzycy, ks. Piątkiewicza, że niejaki Steller volksdeutsch, telefonował do Gestapo, jakoby proboszcz w zamkniętym kościele przy udziale organisty chrzci Żydów za szlaby złota.

W istocie do Luborzycy przyjechało Gestapo, organistę Wincentego Szewczyka i jego syna ciężko pobito oraz zastrzelono przechrzciankę jeszcze sprzed wojny, Janinę Synderską. W kilka tygodni potem Gestapo zjechało ponownie i nastąpiła krwawa pacyfikacja wsi Luborzyce, podczas której rozstrzelano 21 osób.

Podczas rozprawy zeznawało kolejno 13 świadków, przyczym wyszło na jaw, [illegible] wikary parafii Luborzyce ks. Skoczyński, żył w wielkiej niezgodzie z proboszczem, starając się go usunąć i zająć jego miejsce. W sprawie tej telefonował nawet do nuncjusza papieskiego w Berlinie.

Ks. Skoczyński zachowywał się we wsi w sposób oburzający, chodził po wsi pijany i zaczepiał młode dziewczęta, a wreszcie biskup przeniósł go w okolice Wieliczki. Tutaj do ks. Skoczyńskiego zgłosili się młodzi ludzie z organizacji podziemnej, którzy po przedstawieniu [illegible] wyroku rozstrzelali go.

Zeznania 13 świadków potwierdziły [illegible] dużej mierze akt oskarżenia. Rozprawie przewodniczył sędzia Sawrycz, który sprawę odroczył dla powołania świadków dodatkowych.

Koło Ligi Lotniczej przy OM TUR w Krakowie

Pierwsze na terenie województwa krakowskiego powstało koło Ligi Lotniczej przy Miejskim Komitecie OM TUR w Krakowie. W skład tego Koła weszła I Eskadra lotnicza OM TUR.

[illegible] koła jest szko[illegible] [illegible] modelarstwie szybownictwie, pilotażu motorowym oraz w sporcie spadochronowym. Plan pracy pozwala mieć nadzieję, że już nie[illegible] [illegible]o poszczyci się doskonałymi wyn[illegible]kami

Zezem

Bezdroże glupoty

Rysowanie i malowanie na ścianach „al fresco" jest niewątpliwym kunsztem i przekazało w arcydziełach sztuki nazwiska wielkich malarzy na długie wieki.

Do kategorii tych ludzi z pewnością nie należą ci, którzy uważają za konieczne zostawić po sobie na każdym zabytku ślad przez złożenie podpisu kończącego często durny tekst.

Przy głębszych i dokładniejszych oględzinach podziemi Sukiennic intensywnie pachnących przy obecnym upale łatwo stwierdzić bogatą galerię „adeptów" literatury, którzy z niezwykłą cierpliwością zabazgrali ołówkiem ściany.

Może sobie ktoś wytłumaczyć ten fakt szukaniem rozrywki, ale trudno usprawiedliwić tych, którzy uważają za nieodwołalną konieczność uwieczniać swój pobyt na Wawelu, w Katedrze czy przy zwiedzaniu innych zabytków Krakowa podpisami, które wżerają się farbą chemicznego ołówka głęboko w mur.

Tego rodzaju obłęd jest mniej szkodliwy, jeżeli ogranicza się tylko do „grafitowych" wyczynów. Najgorzej jest z zakochanymi. Jest to dolegliwość nagminna o charakterze epidemii w okresie wiosennych wycieczek, która na bezdrożu głupoty zmusza idylliczne pary do uwiecznienia sielanki sercem przebitym strzałą odpowiednio wielkim w proporcji do rozmiarów miłości.

Tu nie wystarczy ołówek! Najodpowiedniejszym narzędziem staje się pilnik do paznokci, gwóźdź albo scyzoryk.

I po co taki dureń znęca się nad cegłą tracąc niepotrzebnie czas? Przecież każdy rozsądny człowiek czytając tego rodzaju encyklopedie głupców pokiwa żałośnie głową i westchnie: dzieteczki źle się bawicie!

A cóż dopiero, jeżeli „dzieła" dokonali starsi, dorośli, dojrzali albo całkiem przejrzali. Naprawdę wstyd! (KIM).

Wielki zjazd b. więźniów w Oświęcimiu

Zarząd Koła Krakowskiego PZB WP w Krakowie, Basztowa 8, zawiadamia, że w dniu 14 czerwca 1947 r. organizuje przejazd samochodami na masowy zjazd b. więźniów politycznych i rodzin pomordowanych.

W Zjeździe weźmie udział Prezes Zarządu Głównego PZB WP Premier Cyrankiewicz Józef i minister kultury i sztuki ob. Dybowski i wiceminister Balicki jako delegat Międzynarodowej Federacji.

Odjazd sprzed Związku ul. Basztowa 8.

Zgłoszenia na udział w Uroczystości przyjmuje sekretariat Związku pokój Nr. 6 w godzinach od 10—13-tej.

Wystawa prac Kół Młodzieży PCK

(o. d.) W ramach Tygodnia PCK w dniu 5 czerwca br. o godz. 15-tej przy Szkole Zawodowej przy ul. Syrokomli 21 zostanie otwarta „Wystawa prac Międzyszkolnych Kół Młodzieży PCK".

Wystawa będzie otwarta przez 3 dni.

Komitet Organizacyjny pod przewodnictwem prof. Karyś Heleny dokłada starań ,aby wystawa osiągnęła właściwy [illegible]

Wstęp wolny. Dobrowolne składki na PCK.

W czasie wystawy koncertować będzie orkiestra 16 p. p. Kołobrzeskiego.

Uwaga Kobiety

Członkinie Ligi Kobiet ze wszystkich dzielnic Krakowa proszone są o zjawienie się w sekretariacie Dunajewskiego 1 natychmiast w sprawie udziału w zbiórce ulicznej w niedzielę 8 czerwca na kolonie wakacyjne dla najbiedniejszych dzieci.

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ

Dnia 5 czerwca dr Helbich Adam, Kopernika 22, tel. 548-30.

Sąd Grodzki w Krakowie
dnia 3. VI. 1947 r.
sygn. akt. I. 1. Zg. 211/47

OGŁOSZENIE

Na wniosek Jakuba Majera Rafałowicza zamieszkałego w Wrocławiu ul. Henryka Pobożnego 7/9 wszczął Sąd tutejszy postępowanie o stwierdzenie zgonu: 1) Alty z Rafałowiczów Borensztajn, lat 45, córki Saula i Kajli, 2) Krajndli z Rafałowiczów Fajbusiowej vel Feiwiszowej lat 35, córki Saula i Kajli, 3) Sury Chaji Rafałowiczówny, lat 30, córki Saula i Kajli, 4) Mojnaszego Rafałowicza, lat 50, syna Saula i Kajli, 5) Perli z Grinbaumów Rafałowicz, lat 53, córki Nusyna i Laji, 6) Rucldi z Bergmanów Rafałowicz, lat 30, córki Icka i Małki, 7) Joska Rafałowicza, lat 55, syna Moszka i Baci, 8) Nusyna Rafałowicza, lat 30, syna Joska i Perli z Grinbaumów, 9) Szmula Rafałowicza, lat 18, syna Joska i Perli z Grinbaumów, 10) Dawida Rafałowicza, lat 22, syna Joska i Perli z Grinbaumów, 11) Altera Majera Rafałowicza, lat 35, syna Moszka i Henki, — wszystkich zamieszkałych w Krakowie.

Wymienieni od 1 do 6 włącznie przebywali w getcie w Krakowie-Podgórzu i w listopadzie 1942 r. wywiezieni zostali transportem przez Niemców do Bełzca, gdzie najprawdopodobniej zginęli w krematorium, zaś wymienieni od 7 do 11 włącznie przebywali w getcie w Krakowie-Podgórzu i w marcu 1943 r. wywiezieni zostali transportem przez Niemców do Bełzca, gdzie najprawdopodobniej zginęli w krematorium.

Wzywa się wszystkie osoby, które mogą udzielić wiadomości o powyższych, aby w terminie 1 miesiąca dały znać o tym Sądowi Grodzkiemu w Krakowie.

Sędzia Grodzki: *Papież*

g—578

Sąd Grodzki w Krakowie
dnia 31 maja 1947 r.
sygn. I. 3. Zg. 168/47

OGŁOSZENIE

Na wniosek Maurycego Sperlinga w New Yorku 229 West 97 Street, działającego przez pełnomocniczkę Rózię Popek w Krakowie, ul. Pasterska 31/24, wszczął Sąd tutejszy postępowanie o stwierdzenie zgonu: Dawida Sperlinga ur. 1872 r. w Krakowie, syna Samuela i Gitli z Götzlerów i Sary Sperling ur. 1874 r. córki Mojżesza i Czarnej z Reichów małż. Finkowobu zamieszkałych w Krakowie, przy ul. Wolnica 2/3. Wymienieni przebywali w getcie w Tarnowie i w listopadzie 1942 r. wywiezieni zostali transportem przez Niemców do Bełzca, gdzie najprawdopodobniej zginęli w krematorium.

Wzywa się wszystkie osoby, które mogą udzielić wiadomości o powyższych, aby w terminie 1 miesiąca dały znać o tym Sądowi Grodzkiemu w Krakowie.

Sędzia Grodzki: *Mikos, mp.*

g—574

Co gdzie i kiedy?

RADIO

na dzień 6 czerwca 1947 r. (piątek)

Kraków. 6.00 Sygnał czasu. 6.05 Dziennik. 6,20 Gimnastyka. 6,30 Muzyka. 6.57 Sygnał czasu. 7.00 Muzyka. 7,15 Wiadomości oraz przegląd prasy. 7,35 Program na dzień bieżący. 7,40 Muzyka. 8,30 Informacje ogólnopolskie. 8,40 Skrzynka P. C. K. 8.50 Przerwa. 13.45 Reportaż z Zakładu Fizyki Doświadczalnej Akademii Górniczej. 14.00 Koncert życzeń. 14.40 Audycja gromadki świetlicowej. 15,00 „Kret wychodzi na świat" — słuchowisko dla dzieci w radiofonizacji. 15,30 Muzyka taneczna. 16,00 Dziennik. 16,12 Chór żeński — pieśni kompozytorów polskich. 16,30 Audycja dla chorych. 16.45 Pieśni Stanisława Moniuszki. 17,00 Felieton Stefanii Grodzieńskiej. 17,10 Reportaż. 17,20 „Syrena przed mikrofonem". 17,50 Koncert dla przodowników świata pracy. 18,35 Audycja Związku Straży Pożarnych. 18,45 Audycja dla wsi. 18,55 „U naszych przyjaciół". 19,15 W ramach audycji p. t. rozmowy o życiu i sztuce" rozmowy Heleny Wielowiejskiej i Stefana Otwinowskiego. 19,25 Antoni Dworzak — Kwintet fortepianowy A-Dur. 20,00 Dziennik wiecz. 20,20 „Z twórczości operowej Stanisława Moniuszki". 21,46 Rezerwa. 22,00 Kwadrans prozy „Popioły". 22,15 Audycja rozrywkowa. 23,00 Wiadomości dziennika. 23,15 Program na dzień następny. 23,25 „Dawne tańce" — z płyt. 23,50 Program Rozgłośni Krakowskiej na dzień następny. 23,55 Z ostatniej chwili, sygnał czasu, hymn i koniec audycji.

W teatrach

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO godz. 19,00 „Judasz z Kariothu" Rostworowskiego, z udziałem Ludwika Solskiego.

MIEJSKI STARY TEATR — duża sala godz. 19,00 „Ich czworo", komedia G. Zapolskiej.

Mała sala — godz. 19,15 „Dewaluacja Klary" Marii Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej.

TEATR KAMERALNY TUR-u (Scala) godz. 19,30 „Świętoszek" Moliera z udziałem Romarda Bujańskiego.

TEATR „KOMEDIA MUZYCZNA" (Lubicz 48) — nieczynny.

„SIEDEM KOTÓW" ul. Zyblikiewicza 1 godz. 19,45 „Pani Prezesowa", komedia Hennequina i Webera z L. Kwiatkowską.

W Kinach

ŚWIT: Niewidzialny detektyw.
UCIECHA: Młodość Tomasza Edisona
WANDA: Biały Kieł
WARSZAWA: Trzech przyjaciół.
GDAŃSK: Zakazane piosenki
WOLNOŚĆ: Dni i noce
APOLLO i SZTUKA: Historia jednego fraka.

WIELKI KONCERT NA P. C. K.

W dniu 5 czerwca br. o godz. 19-tej w Polskim Teatrze Akademickim (Kino „Wolność") przy ul. 18 stycznia 1 odbędzie się Wielki Koncert z udziałem prof. Lehnerta Karola, Zofii Pawlikowskiej, Zofii Adamskiej, prof. Jerzego Gaczka, — z którego całkowity dochód przeznaczony jest na cele Polskiego Czerwonego Krzyża.

KONCERT ORKIESTRY POCZTOWEJ

Dnia 6 czerwca br. o godzinie 17-tej koncertować będzie w Rynku Głównym — orkiestra pocztowa w ramach Tygodnia Polskiego Czerwonego Krzyża.

DZIŚ LUDWIK SOLSKI WYSTĄPI W „JUDASZU"

Dziś, w Święto Bożego Ciała Teatr Miejski im. J. Słowackiego powtarza po raz 47 arcydzieło nowoczesnej dramaturgii polskiej „Judasz z Kariothu" Rostworowskiego z udziałem Mistrza Ludwika Solskiego.

Początek przedstawienia punktualnie o godz. 19-tej.

TEATR LALKI I AKTORA „GROTESKA"

Już od 7 czerwca rewelacyjne widowisko marionetkowe, w którym wystąpią lalki i ludzie w „Grotesce" (Skarbowa 2.) p. t. „Kot w butach" Tadeusza Kwiatkowskiego.

Odbito czcionkami Drukarni Nr 3 Spółdzielni Wydawniczej „Wiedza" Kraków, ul. Orzeszkowej 7, Telefon 566-53.
M—19966